Az Aralsk-7 „halvaszületett” szigete

A jelenleg a HBO-n futó Csernobilról szóló sorozat is biztos sok katasztrófaturistát szólított meg, az ő elsődleges célpontjuk természetesen az egyszervolt városok, Pripjaty és Csernobil, míg el nem durran a dozimáterük.

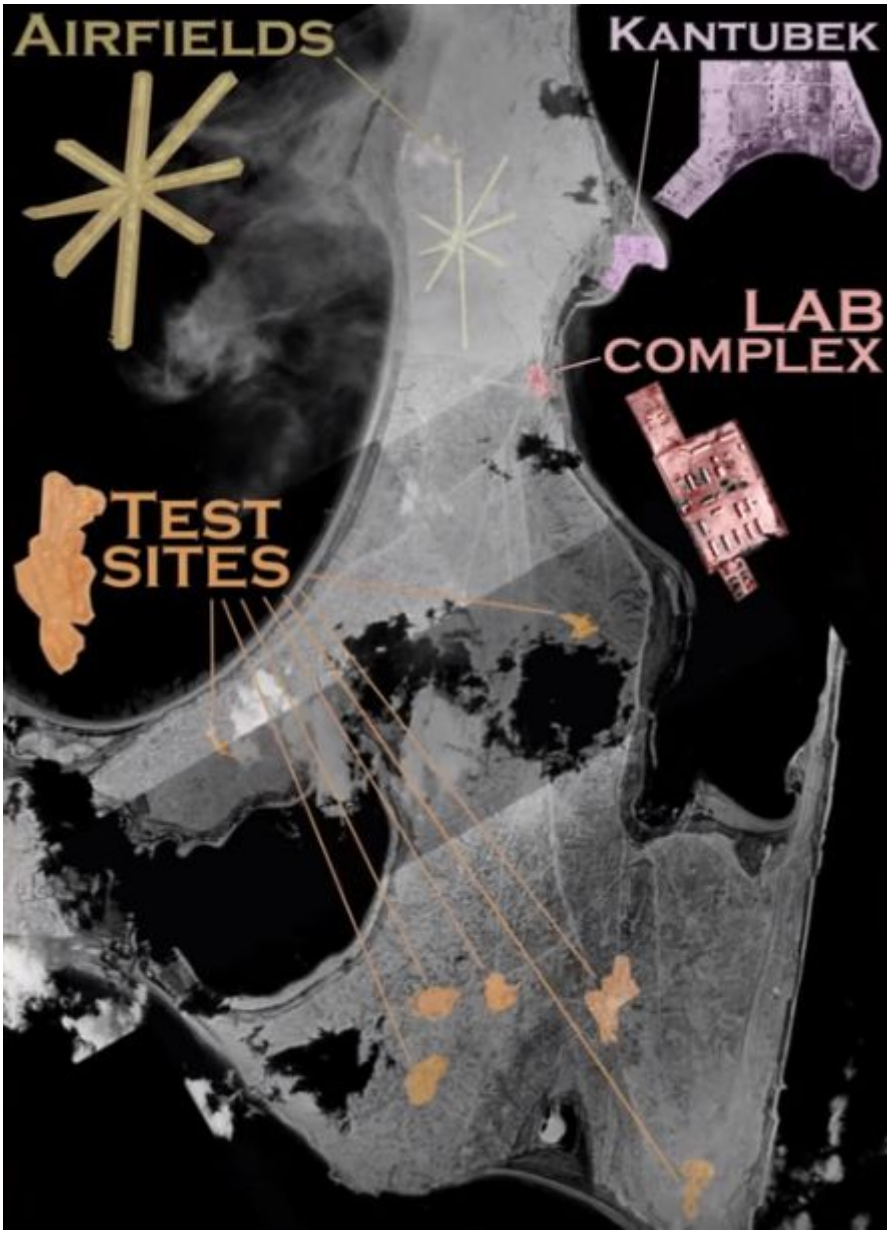
Ha már elteltek a látvánnyal, az egykori birodalom még bőven kínál programokat számukra; sajnos Majak hivatalosan még nem látogatható, pedig ott található a világ legradioaktívabb tava. A Poligon nehezen megközelíthető, és zárt zóna és az elhagyott nukleáris világítótornyok is a világ végén sugároznak.

De ott van még az **Aral-tó**, ami már magában is katasztrófa sújtotta terület, a vízfelület nagy része mára már eltűnt a tavat tápláló **Amu-darjá**ból és **Szir-darjá**ból a gyapotmezőkön ellocsolt öntözővíz formájában. Az egykori part menti városok a sivatagos tájon a rozsdásodó hajóikkal és pusztuló egykori halfeldolgozó üzemeikkel egy valódi mad max világot idéznek, filmes kulisszák meg CGI nélkül.

De az igazán hardcore katasztrófaturistáknak illik tudnia, hogy van ott még valami, *„kihagyhatatlan”* látványosság: az egykori **Aralsk-7** maradványai a tó **Vozrozsdenyija** (Остров Возрождения) nevű egykorvolt szigetén. Azért a sziget nevének a jelentése, az *„újjászületés”*, ad némi ironikus (*cinikus*) felhangot a szovjetek tevékenységének. Napjainkban a közeli falvakban lakók csak félelemmel emlegetik a helyet, és a *„halvaszületett”* névvel illetik.

A hely megközelítése nem egyszerű: Moszkvától 3500 kilométeres távolságra fekszik egy félsivatag közepén, Üzbegisztán és Kazahsztán határán. Az egykori sziget napjainkban sem közelíthető meg a szárazföld felől utak híján, így csak kisrepülőgéppel lehet oda eljutni.

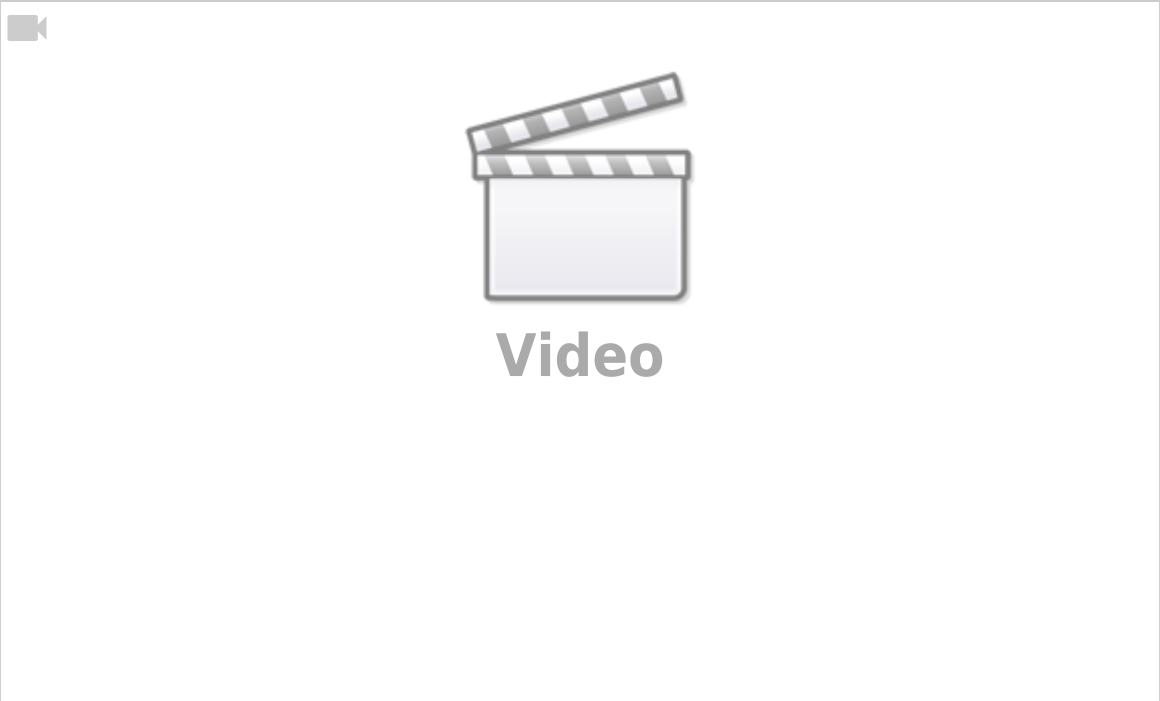

A rendkívül eldugott helyszínválasztás nem volt véletlen, ugyanis ez volt az egyik legfontosabb biológiai fegyvergyár és teszt-terület a szovjet időkben; itt tesztelték a háború esetén bevethető borzalmas vírusaikat és baktériumaikat az **antrax**-tól (*lépfene*) a **tífusz**on, **tularémiá**n, **brucellózis**on és kifejlesztett **himlő**fajtákon keresztül a **pestis**ig.

Az üzemet 1954-ben alapították, a hozzá tartozó várossal, **Kantubek**-kel együtt, ahol az ott dolgozókat és családjaikat szállásolták el, mintegy 1500 embert. A szigeten fénykorában, a hatvanas években még diszkó és mozi is volt a repülőtér és a kikötő mellett.

A város természetesen szigorúan titkos volt, egyetlen térképen sem szerepelt. A sziget léte 1960-ban a CIA tudomására jutott, de nem tulajdonítottak neki komolyabb jelentőséget. Pedig nem ártott volna.

Az ott dolgozok elmondása szerint hatalmas erjesztőkádakban nevelték az antrax-törzseket és egyéb kórokozókat, melyeket genetikailag úgy módosítottak, hogy azok ellenállók legyenek az ismert oltásokkal és gyógyszerekkel szemben. *„Jókora kádakban gyengéden tápláltuk ezeket a tenyészeteket, mintha sört érleltünk volna”*.

A helyszín – az Aral-tó által körbeölelt sziget - lehetővé tette a szabadtéri teszteket is, melyeknek következtében gyakoriak voltak a balesetek is. 1971-ben például elszabadult egy himlőjárvány, ami mintegy 10 embert fertőzött meg és hárman (egy nő és két gyerek) bele is haltak a vélhetően génmódosított vírusfertőzésbe.

1988-ban mintegy 50.000 szaiga antilop hullott el néhány óra alatt a teleptől nem messze fekvő sztyeppén. Sok, nagyon sok szóbeszéd terjed a környéken a telep viselt dolgairól, a helyiek nem is nagyon merészkednek a környékére. Pedig az egykori sziget ma már minden további adminisztratív nehézség nélkül látogatható, ugyanis a telepet 1991-ben hivatalosan bezárták.

A személyzetet és a fontosabb berendezéseket néhány hét alatt evakuálták, minden mást egyszerűen és (természetesen, csakúgy, mint a Poligonban) őrizetlenül hátrahagytak. Persze ezt a kitelepítést is sikerült úgy igazán oroszosan végrehajtaniuk: 1988-ban több száz tonna lépfene-spórát – ez több millió ember kiirtására elegendő mennyiség – egyszerű acéltartályokban az Uralbeli Szvedlovszkba szállították, és ott közvetlenül a talajfelszín alá temették el.

Ott később egy technikus hibájából több mint 66 ember halt meg egy váratlanul felbukkanó fertőzésben, vélhetően lépfenében. Több nemzetközi expedíciót is indítottak az egykori szigetre azóta, hogy feltárják a veszélyeket, és mindegyik riasztó jelentésekkel tért vissza.

A legfőbb probléma, hogy az Aral-tó fogyásával párhuzamosan a parttól széles vízfelülettel elválasztott szigetből egy földnyelv alakult ki, ami már nem tudja megakadályozni az esetleges járványok terjedését. Egy 1995-ben megkezdett amerikai tudományos projekt keretein belül 11, addig feltáratlan dögtemetőt próbáltak dekontaminálni, és ebből hat helyszínen máig fertőzni képes lépfene spórákat tártak fel.

Az *„alap”* lépfene (antrax) ritkán fertőz meg embert, leginkább a kérődzők között (szarvasmarha, kecske, juh, teve, antilop) terjed. Emberre akkor terjed át, ha az a fertőzött szövetekkel vagy a lépfene spóráival érintkezésbe kerül. Az *„alap”* baktérium emberről emberre nem terjed.

Ezzel szemben 1935-ben Oxfordshire-ban egy fertőző marhából izolálták először az úgynevezett **Vollum-törzs**et, mely már alkalmas volt biológia fegyvernek. Ezen kívül ismert még a a virulens **Ames-törzs**, melyet az öt halálos áldozatot követelő 2001-es amerikai lépfenetámadásoknál használtak.

A betegség az emberen megfázás vagy influenzaszerű tünetekkel jelentkezik, melyet néhány napon belül általában halálos légzésleállás követ. A lépfene halálozási rátája 92%, korai felismeréssel ez az arány 45%-ra csökkenhet.

A baktérium spórái a szélsőséges időjárási viszonyokkal szemben ellenállóak, és akár évtizedekig is fertőzőképesek maradnak.

A helyszínen a fertőzésben elhullott állatok tetemei mellett egy szintén fertőzés következtében elhunyt nő sírját is feltárták – az ő történetét hűen őrzik a szovjet levéltárak elfelejtett rekeszei valahol a Kreml mélyén.

Az egyik amerikai megfigyelő írta a szigetről a jelentésében: *„Furcsa, mert a helyszín tele van ellentmondásos elemekkel, mint például egy játszótér falára felfestett rajzfilmbeli kacsa. Emellett a helyszínen nincs egyetlen madár, vagy rovar sem, minden rendkívül csendes és elhagyatott.”*

A legutóbbi bejegyzések a blogon

Ördögnyál (2026.10.07)
A Volga Atom és az atomautók elfeledett őrülete (2026.10.01)
Falkland háború (2026.09.29)
A jégbe fagyott időzített bomba: Novaja Zemlja (2026.09.23)
Whiskey on the rocks (2026.08.12)
A 18-as járat (2026.08.07)
Point Nemo (2026.08.04)
LAWS (2026.07.31)

Az Ozempic-háború (2026.07.22)
Fél óra még az életedből (2026.07.19)
A Te könyved milyen vastag? (2026.07.11)
Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött (2026.07.05)
Az oroszok hibrid hadviselése a európai GNSS rendszer ellen (2026.06.27)
Ebolajárvány Kongóban (2026.05.28)
Amikor egy naperőmű teszi oázissá a sivatagot (2026.05.13)
Boeing 737 MAX / MCAS (2026.05.05)
Csernobil árnyéka: Negyven évvel a katasztrófa után (2026.04.26)
A Mars Climate Orbiter (MCO) program banális katasztrófája (2026.04.24)
Therac-25: A hibaüzenet, amit senki nem értett (2026.04.19)
Amikor a király a másodpióta (2026.04.17)
A világ legnagyobb városa, Csungking (2025.05.06)

2026/05/28 16:43

Ez egy elfeledett sarka a netnek, örülök, hogy sikerült elvetődnöd ide!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az Impresszumban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a Bolyongó Facebook oldalt.

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett indexe itt található. A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: A világ valódi csodái. A mostanában a blogon megjelent írások a főoldalon jelennek meg.

2026/05/28 18:05

Források

A képek a belinkelt Youtube videóból származnak

thevintagenews: The Mysterious Island Where the Soviets Tested Extreme Bio-Weapons
theguardian: Welcome to anthrax island
spiegel.de: Die Insel der Tränen
Wikipedia: Lépfene

világjáró, vírus, fegyver, baktérium, titkos, hidegháború, elhagyatott, lépfene, 2019, Kazahsztán, Szovjetunió, Üzbegisztán, A szovjet impérium romjain, Aral-tó, antax, biohazzard, Vozrozsdenyija, Aralsk-7, antrax, lépfene, tífusz, tularémia, brucellózis, himlő, pestis, 1954, Kantubek, CIA, antilop, Szvedlovszk, dögtemető, Vollum-törzs, Ames-törzs

Bejegyzésmegtekintések száma: 69

From:
https://mail.bolyongo.hu/ - **bolyongó**

Permanent link:
https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:az_aralsk-7_halvaszuletett_szigete

Last update: **2026/10/08 11:10**